

*Міністерство освіти і науки України
Дніпровський педагогічний коледж
комунального закладу вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти»
Дніпропетровської обласної ради»*

Навчально-методична карта заняття

Назва та номер спеціальності 013 Початкова освіта

Рівень підготовки: базова загальна середня освіта

Предмет: українська мова

Тема. Тренувальні вправи. Розвиток мовлення.

Тип заняття: *практичне*

Мета заняття: поглибити знання здобувачів освіти; розвивати комунікативно-мовленнєві вміння, мислення, збагачувати словниковий запас здобувачів освіти; виховувати у здобувачів освіти за допомогою мовленнєво-комунікативного дидактичного матеріалу любов до рідного слова, усної народної творчості як невичерпного джерела духовності.

Забезпечення заняття:

- наочно-демонстраційний матеріал
- Роздатковий матеріал
Інструкція до заняття
- ТЗН
Мультимедійний проектор

ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Авраменко О. Українська мова (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загальн. середн. освіти / Олександр Авраменко. — К. : Грамота, 2019.
2. Заболотний О. В. Українська мова : (рівень стандарту) : підруч. для 11-го кл. закл. заг. серед. освіти / Олександр Заболотний, Віктор Заболотний. – Київ : Генеза, 2019. – 240 с.
3. Українська мова: навчальний посібник для студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації/ Т.М. Антонюк, О.С. Стрижаківська, Л.М. Авдіковська.-Чернівці: ДрукАрт, 2014.-344 с.

Допоміжна

1. Новий довідник: Українська мова. Українська література. - К.:ТОВ «КАЗКА», 2008.
2. Плющ М.Я., Грипас Н.Я. Граматика української мови в таблицях: навчальний посібник. - К.: Вища школа. - 2004.
3. Тести. Українська мова. 5-12 класи/ За ред. д. філол. н. проф. Гуйванюк Н.В. - К.: Академія, 2009.

Завдання

1. Пригадайте основні випадки уподібнення приголосних звуків і виконайте завдання.

чц [ц':]	шш [ш:]	жж [ж:]	гл. дзв. → дзв. дзв.
----------	---------	---------	----------------------

А. Запишіть фонетичну транскрипцію слів *качі, масштаб, безжальний, боротьба*.

Б. Доберіть до кожного з цих слів по одному прикладу з таким самим уподібненням приголосних. Запишіть їх і затранскрибуйте.

2. Відредагуйте й запишіть словосполучення.

Ходити по магазинам, інженер по фаху, зошит по математиці, знання по алгебрі, діяти по правилах, відсутній по хворобі, пішов за хлібом, звертайтеся при потребі, при виконанні обов'язків, телефонуйте при виникненні труднощів, перебувати на Україні, переїхати в Одещину, ходили в концерт, пожежа у фабриці, сумувати по матері, приходьте при необхідності, відпустка по хворобі, надіслати по пошті, не піду із-за дощу, звертатися по проханню батьків, на українській мові.

3. Прочитайте текст і виконайте завдання.

Нині багато ознак указують на тенденцію занепаду української мови. Українська мова, по суті, не має власного сленгу. Сленг – це той шар лексики, без якого мова не оновлюється. Український мовознавець Микола Горбач, який працював у Мюнхені та досліджував жаргон українських лірників, а також мовознавець Юрій Шевельов висловили переконання, що мова, позбавлена сленгу, урешті-решт, приречена на загибель. Якщо ви погортаєте словник українського сленгу Лесі Ставицької, то переконаєтеся, що в ньому, по суті, близько 75–80 % слів, запозичених без усякої асиміляції (морфологічної, фонетичної) з російської, тобто росіянізмів. Питомий український сленг просто не можна порівняти ні за якістю, ні за кількістю з багатющим сленгом у таких мовах, як польська, російська, словацька, чеська й англійська. Ми навіть не можемо серйозно стверджувати, що український сленг наявний сьогодні в мові як такий (Ю. Шевчук).

А. Напишіть висловлення про важливість (неважливість) сленгу в мові.

Б. Наведіть у висловленні декілька прикладів з українського сленгу.